

*Качковський Владислав Богданович,
здобувач ступеня «Доктор філософії»
кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ
<https://orcid.org/0009-0003-2401-4634>*

ОПІР ПРЕДСТАВНИКОВІ ВЛАДИ ЧИ ІНШІЙ УПОВНОВАЖЕНІЙ ОСОБИ В ІСТОРІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

***Анотація.** Стаття присвячена дослідженню питання історичного розвитку кримінальної відповідальності за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі на прикладі ст. 342 Кримінального кодексу України, а також осмислення теоретичних і практичних проблем, пов'язаних з його встановленням. Констатовано неможливість та недопустимість ігнорування власного історичного досвіду законотворчої діяльності.*

Доведено, що кримінальна відповідальність за опір щодо представника влади чи іншої уповноваженої особи не передбачалася, починаючи з часів дії кримінального законодавства Київської Русі та земель, що утворилися після феодальної роздробленості, законодавства в період існування Галицько-Волинського князівства, Литовсько-Руської держави та протягом перебування України під владою Речі Посполитої, в період козацької держави та під час перебування України у складі Австро-Угорської імперії. Аргументовано, що в середині XIX ст. у структурі Уложенья про покарання кримінальні і виправні 1845 р. вперше з'явилася кримінальна відповідальність за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі.

Виявлено факт наявності відповідальності за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі у нормативно-правових актах Української незалежної держави, законодавстві Української РСР та незалежної України до ухвалення нового КК. Вказані дії передбачалися в усіх чинних Кримінальних кодексах у формах примушування, протидії, поєднаних із вбивством представника влади або заподіянням йому тяжких тілесних ушкоджень.

Акцентовано на диференціації відповідальності в Кримінальному кодексі України 1960 р. щодо різних потерпілих: представника влади або представника громадськості, який охороняє громадський порядок, працівника міліції, народного дружинника або військовослужбовця при виконанні ними обов'язків з охорони громадського порядку.

Зроблено висновок, що сучасне кримінальне законодавство характеризується наявністю ст. 342 КК, яка передбачає відповідальність за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі в Україні. Водночас продовжується активна розробка нового КК, в якому будуть реалізовані найкращі надбання сучасної науки кримінального права.

***Ключові слова:** кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів; опір; представник влади; працівник правоохоронного органу; державний виконавець; приватний виконавець; член громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону; військовослужбовець; уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб; інша уповноважена особа.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку України, в умовах війни, дуже складно забезпечувати захищеність професійної діяльності працівників правоохоронних органів. Застосування насильства до вказаної категорії осіб під час виконання ними службових обов'язків є дуже загрозливим. Тому закономірним є питання як про законодавче вдосконалення правоохоронної діяль-

ності працівників правоохоронних органів, так і про кримінально-правовий захист таких осіб. Тим паче, в науковій літературі поширена думка, що вдосконалення правоохоронної діяльності передбачає вдосконалення саме її кримінально-правового захисту. Під час спроби вирішення цих питань неможливо ігнорувати власний історичний досвід законотворчої діяльності. Адже до того, як набути сучасного вигляду, чинне кримінальне законодавство пройшло довгий шлях свого розвитку та удосконалення, що тривав майже тисячу років. Зазначені обставини обумовлюють актуальність обраної теми дослідження.

Стан дослідження. Вагомий внесок в удосконалення проблеми кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти представників влади чи інших уповноважених осіб здійснили вчені В. П. Беленок, Є. М. Блажівський, А. В. Бойко, А. С. Габуда, І. І. Давидович, О. І. Донченко, І. М. Залялова, О. О. Кирбят'єв, М. М. Комарницький, В. Г. Кондратов, В. І. Осадчий, М. В. Сийплові, А. М. Удод, А. О. Цховребов та ін.

Метою статті є дослідження історичного розвитку кримінальної відповідальності за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі, а також осмислення теоретичних і практичних проблем, пов'язаних з його встановленням.

Виклад основного матеріалу. Більшість дослідників стверджують, що історія української державності та права розпочинається із виникненням Київської Русі. Але аналіз кримінального законодавства Київської Русі та земель, що утворилися після феодальної роздробленості (IX – початок XIII ст.), засвідчив відсутність будь-якої вказівки на діяння, пов'язані з опором щодо представників владної верхівки. До того ж варто пам'ятати, що зміст положень Руської Правди не дає повного уявлення про систему правових норм, адже у той час право існувало як у писаній, так і в неписаній формах [5, с. 128–129].

У період існування Галицько-Волинського князівства, Литовсько-Руської держави та протягом перебування України під владою Речі Посполитої (перша половина XIII ст. – перша половина XVII ст.), російський експансіонізм став головним чинником історії Східної Європи, і головне – України. Цей історичний період характеризувався прийняттям таких нормативно-правових актів: Псковська (1397–1467) та Новгородська (1440, 1471) судні грамоти [1, с. 65], Судебника Великого князя Казимира 1468 р., Судебників 1497 р. і 1550 р., а також Статутів Великого князівства Литовського (Литовських Статуів) 1529 р., 1566 р., 1588 р. Джерелом Литовських Статутів частково була і Руська Правда, тому подібність кримінально-правових інститутів цих нормативно-правових пам'яток є обґрунтованою [7, с. 48].

У XVI–XVII ст. на формування українського законодавства великий вплив мало західноєвропейське право, завдяки чому у містах України запроваджено магдебурзьке право [12, с. 19]. Водночас треба констатувати відсутність кримі-

нально-правової охорони представника влади чи іншої уповноваженої особи у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків.

Для кримінального законодавства в період козацької держави та під час перебування України у складі Австро-Угорської і Російської імперій (друга половина XVII – початок XX ст.) характерним є дія таких актів: «Пакти й конституції законів та вольностей війська Запорозького», Соборного Уложення 1649 р., «Права, за якими судиться малоросійський народ» 1743 р., Уложень про покарання кримінальні та виправні 1845 р. [4, с. 258].

Із виникненням та існуванням Запорізької Січі у другій половині XVI ст. і створенням козацтва на території сучасної України розповсюджувалося звичаєве право [9, с. 173–174; 15, с. 138], тому за часів Гетьманщини на її території практично не застосовувалися норми Литовських статутів, магдебурзького права та Речі Посполитої, адже основна роль відводилася саме звичаєвому праву. Поза вплив раніше чинного польсько-литовського законодавства потрапила система злочинів і покарання запорозького козацтва, що формувалася згідно зі старовинними звичаями, словесним правом та здоровим глуздом [5, с. 199].

У «Правах, за якими судиться малоросійський народ» 1743 р. теж можна було чітко простежити вплив Руської Правди та Литовських Статутів. Характерною ознакою «Прав, за якими судиться малоросійський народ» було розширення та деталізація злочинів проти власності, значну частку яких становили посягання щодо знищення чи пошкодження майна [3, с. 52].

Уложення про покарання кримінальні та виправні 1845 р. було найпрогресивнішим кримінально-правовим актом того часу, в якому вперше було виявлено епізод криміналізації складу опору в сучасному його розумінні у ст. 291 документа [6, с. 9; 13, с. 97].

Разом з Уложенням про покарання кримінальні та виправні 1885 р. діяв Статут про покарання, що накладаються мировими суддями. Таке паралельне існування двох нормативно-правових актів, які регулювали одну сферу – сферу застосування норм кримінальних права (Уложення та Статуту) – стало негативною рисою кримінального законодавства того періоду. І саме наявність двох документів, які дублювали положення один одного, було тим фактором, що послугував поштовхом до розробки нового кримінально-правового акта – Кримінального уложення. У прийнятому в 1903 р. Кримінальному уложенні чітко простежувався вплив Уложення 1845 р., а ознаки опору в сучасному його розумінні відобразились у нормативних заборонах вказаного кримінально-правового акта 1903 р. [6, с. 9].

Зі свого боку, на землях, що перебували під владою Австро-Угорщини, у період з кінця XIX ст. діяли Кримінальні кодекси 1787 р. (Йосефіна), 1803 р.

(Францішкана) та Угорське кримінальне уложення про злочини і проступки 1879 р. [2, с. 53].

Кримінальне законодавство періоду творення Української незалежної держави (1917–1921) характеризувалося радикальними соціально-економічними та політичними змінами, які безпосередньо впливали і на сутність та зміст кримінального права. Важливим етапом розвитку нашої держави є часи Української Народної Республіки, коли були прийнято ряд нормативно-правових актів, які відіграли вагомий роль у процесі становлення ідеї української державності. Для законодавства доби Центральної Ради характерним був акцент на політико-декларативний характер у першій половині її діяльності, а серйозна законотворча робота Центральної Ради почалася лише після перевороту більшовиків [8, с. 137].

Наступний період розвитку кримінального законодавства України (1921–1991) характеризувався прийняттям і дією відразу кількох Кримінальних кодексів: КК УСРР 1922 р., КК УРСР 1927 р., КК України 1960 р.

З КК УСРР 1922 р., який став одним з перших прикладів нормативно-правової бази кримінального законодавства, заснованого на принципах соціалізму, розширилося коло діянь, які вважалися злочинними. Визнання опору самостійним злочином і закріплення його в окремій нормі (ст. 86) стало вагомим нововведенням КК УСРР 1922 р. [6, с. 9].

Наступний КК, КК УРСР 1927 р., у ст. 69, яка відрізнялася від попередньої більш чіткою побудовою, передбачав відповідальність за кілька суміжних діянь: насильницький опір, примушування, протидію, поєднану з вбивством представника влади або заподіянням йому тяжких тілесних ушкоджень [6, с. 9].

За часів Другої світової війни законодавчі акти змінювалися шляхом впровадження нових злочинів, за які передбачалася кримінальна відповідальність, криміналізацією адміністративних правопорушень та дисциплінарних проступків, посиленням заходів кримінальної репресії. Після закінчення війни закони, які приймалися на період дії воєнного часу, втрачали чинність.

КК УРСР 1960 р. якісно і значною мірою відрізнявся від КК УРСР 1927 р. [7, с. 52]. На момент прийняття КК УРСР 1960 р. у його структурі в Главі IX «Злочини проти порядку управління» передбачалася відповідальність лише за «Опір представнику влади або представнику громадськості, який охороняє громадський порядок» (ст. 188). Положення ст. 69 КК УРСР 1927 р. з деякими редакційними змінами згодом увійшли до КК УРСР 1960 р., коли 10.09.1962 вказаний нормативно-правовий акт було доповнено ст. 188-1 «Опір працівнику міліції або народному дружиннику при виконанні ними обов'язків з охорони громадського порядку» [6, с. 9].

У КК 1960 р. виявлено кілька норм, які встановлювали кримінальну відповідальність за різні види опору у вигляді як основного складу злочину, так і кваліфікуючої ознаки, а саме:

- Організація масових безпорядків, що супроводжувалася опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовувалися як зброя (ст. 71 КК 1960 р.), норма розміщувалася в Главі І 2. «Інші злочини проти держави».

- Опір представнику влади або представнику громадськості, який охороняє громадський порядок (ст. 188 КК 1960 р.), норма розміщувалася в Главі ІХ «Злочини проти порядку управління».

- Опір працівнику міліції, народному дружиннику або військовослужбовцю при виконанні ними обов'язків з охорони громадського порядку (ст. 188-1 КК 1960 р.), норма розміщувалася в Главі ІХ «Злочини проти порядку управління» і з'явилася в КК 10.09.1962 р.

- Злісне хуліганство, тобто умисні дії, що грубо порушують громадський порядок і виражають явну неповагу до суспільства, зв'язані з опором представнику влади чи представнику громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку чи іншим громадянам, які присікають хуліганські дії (ч. 2 ст. 206 КК 1960 р.), норма розміщувалася в Главі Х «Злочини проти громадської безпеки, громадського порядку та народного здоров'я».

- Опір начальникові або примушення його до порушення службових обов'язків (ст. 234 КК 1960 р.), норма розміщувалася в Главі ХІ «Військові злочини».

На підставі викладеного можемо констатувати таку ситуацію: у структурі норм КК України 1960 р. в окремих його статтях передбачалася відповідальність щодо трьох різних категорій потерпілих:

- представника влади або представника громадськості, який охороняє громадський порядок (ст. 188 КК 1960 р.);

- працівника міліції, народного дружинника або військовослужбовця при виконанні ними обов'язків з охорони громадського порядку (ст. 188-1 КК 1960 р.);

- начальника (ст. 234 КК 1960 р.).

А. С. Габуда наголошує, що, незважаючи на зміни та доповнення, які вносилися у ст. 188-1 КК 1960 р., вона так і залишилася значною мірою недосконалою, аж доки не втратила свою дію внаслідок набрання чинності 01.09.2001 КК України [6, с. 9].

Для кримінального законодавства незалежної України до ухвалення нового КК (1991–2001) характерного є адаптація законодавства до нових потреб суспільства, які виникли у зв'язку з розпадом СРСР і побудовою власної незалежної держави. За часів незалежності України кримінально-правові норми, що передбачали відповідальність за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі в Україні, продовжували забезпечувати кримінально-правову охорону вказаних категорій осіб. Можна засвідчити їх розвиток переходом держави від існування тоталітарного режиму до верховенства демократії, результатом чого стала зміна

системи цінностей забезпечення у майбутньому кримінально-правової охорони представника влади чи іншої уповноваженої особи при виконанні ними професійних обов'язків.

Саме здобуття Україною незалежності та подальше прийняття Конституції України стали основним рушієм, що сприяв виникненню нових шляхів розвитку та удосконалення науки кримінального права. Проявом цього стала розробка оновленої законодавчої бази, яка б враховувала найкращі досягнення міжнародного права, і нового КК – в тому числі. Новий КК мав бути більш адаптованим до вимог європейського і міжнародного права та спрямовувався на відображення потреб незалежної України.

У 1997 р. на виконання завдання Комісії Верховної Ради України з питань правопорядку і законності було підготовлено кілька проектів КК України, які відтворювали ряд положень Модельного КК для держав-членів СНД, що, відповідно до постанови Міжпарламентської Асамблеї країн СНД від 17.02.1996 (№ 7-5), повинен був стати для країн-учасників СНД рекомендаційним законодавчим актом.

Основним законопроектом, на підставі якого фактично був розроблений і прийнятий нині чинний КК, став проект КК України, підготовлений робочою групою Кабінету Міністрів України № 1029 від 12.05.1998 [11]. Відповідно до положень вказаного проекту КК, кримінально караним, згідно з означеною нами проблематикою, визнавався опір представнику влади, працівнику міліції, представнику громадськості або військовослужбовцю (ст. 300 проекту, яка містилася у Главі XV «Злочини проти авторитету органів влади і управління»). До того ж ст. 350 вказаного проекту, що розташовувалася у Главі XVIII «Злочини проти встановленого порядку несення військової служби», передбачала відповідальність за опір начальникові або примушення його до порушення службових обов'язків.

Основні склади цих злочинів були доволі схожі, натомість відрізнялися санкції: у ч. 1 ст. 300 передбачався штраф до 25 мінімальних розмірів заробітної плати або арешт на строк до трьох місяців; у ч. 1 ст. 305 – обмеження по службі на строк до двох років, утримання в дисциплінарній частині строком до двох років, позбавлення волі від двох до п'яти років. Отже, як випливає з аналізу ст. 300 вказаного проекту, неважко помітити, що багато ознак складу опору (ст. 342 КК) є чинними і сьогодні, включно із санкціями.

Отже, проект КК, підготовлений робочою групою Кабінету Міністрів України [11], передбачав відповідальність за два діяння, пов'язані з опором, які перекликаються із сучасною нормою, що встановлює відповідальність за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі (ст. 342 чинного КК).

05.04.2001 Верховною Радою України був прийнятий чинний КК [10], який вступив у дію 01.09.2001. Для сучасного кримінального законодавства (з 2001 р.

дотепер) характерним є наявність відповідальності за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі, що передбачено у ст. 342, яка отримала цілком нову законодавчу конструкцію. Однак разом із позитивними нововведеннями вона увібрала суттєві недоліки, у зв'язку з чим і досі потребує певних змін та доповнень [6, с. 9].

Відповідно до положень Концепції реформування кримінального законодавства України та Указу Президента України № 584/2019 від 07.09.2019, «Питання Комісії з питань правової реформи», останнім часом в Україні активізована підготовка та узагальнення пропозицій щодо змін та удосконалення законодавства про кримінальну відповідальність через розробку нового КК України. Проаналізувавши проект нового КК [14], ми виявили, що Підрозділ 1 «Злочини» Розділу 9.7. «Кримінальні правопорушення проти порядку публічного управління» Книги дев'ятої «Кримінальні правопорушення проти держави та національної безпеки України» у ст. 9.7.6. «Опір» передбачає відповідальність за те, що особа, яка здійснила опір: 1) представникові влади або військовослужбовцеві, який виконує службові обов'язки чи здійснює свої повноваження, 2) особі, яка здійснює професійну діяльність з надання публічних послуг, або 3) представникові громадськості під час його законної діяльності в публічних інтересах. Такі дії пропонуються визнавати злочином 1-го ступеня, що, відповідно до положень ч. 4 ст. 2.5.9 «Ступені тяжкості злочину», вважається таким, що спричинив істотну шкоду.

Підрозділ 1 «Злочини» Розділу 10.1. «Кримінальні правопорушення проти порядку підлеглості та військової честі» Книги десятої «Кримінальні правопорушення проти порядку несення військової служби» у ст. 10.1.7 передбачає відповідальність за опір командирі (начальнику) чи особі, яка підтримує військовий правопорядок. Диспозиція пропонованої норми встановлює, що військовослужбовець, військовозобов'язаний або резервіст, який вчинив опір: 1) командирі (начальнику) або 2) вартовому, патрульному чи іншій особі, яка виконує покладені на неї обов'язки щодо підтримання військового правопорядку, – вчинив злочин 3 ступеня. Відповідно до положень ч. 4 ст. 2.5.9 «Ступені тяжкості злочину» він вважається таким, що спричинив значну шкоду.

Порівнюючи положення ст. 9.7.6. «Опір» Книги дев'ятої «Кримінальні правопорушення проти держави та національної безпеки України» Розділу 9.7. «Кримінальні правопорушення проти порядку публічного управління» Підрозділу 1 «Злочини» з положеннями чинної ст. 342 КК, стає помітним значне спрощення тексту заборони: з доволі об'ємної статті 342, яка має 3 частини, розробники проекту нового КК значно звузили і полегшили зміст пропонованої норми.

Серед пропонованих новел відразу впадає у вічі значне звуження кола потерпілих, якими, відповідно до положень проекту, пропонується визнавати: 1) представника влади або військовослужбовця, який виконує службові обов'язки чи

здійснює свої повноваження, 2) особу, яка здійснює професійну діяльність з надання публічних послуг, 3) представника громадськості під час його законної діяльності в публічних інтересах. Хоча таке звуження є відносним, адже дві останні категорії потерпілих є доволі широкими і вимагають додаткового тлумачення для з'ясування змісту їх обов'язків чи діяльності, що є підставою вважати їх у якості потерпілих. До того ж пропонована норма (як і всі у проекті КК) позбулася кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак з одночасним їх передбаченням у положеннях Загальної частини проекту нового КК.

Висновки. Історична генеза уявлень про розвиток кримінальної відповідальності за опір представникові влади чи іншій уповноваженій особі в Україні охоплює розуміння певних діянь як суспільно небезпечних, а також необхідність встановлення кримінально-правових заборон за їх вчинення, історичну зумовленість змін такого ставлення, розуміння сутності правопорушення та розв'язання проблем його правової оцінки науковцями минулого. Будемо сподіватися, що нова норма, яка передбачатиме відповідальність за опір, стане юридично грамотним підґрунтям кримінальної відповідальності.

Список використаних джерел

1. Блащук С. М. Судочинство та інститут захисту в Древній Русі. *Адвокатура України: історія та сучасність*. Київ; Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2013. 153 с.
2. Боднарчук Р. О. Знищення або пошкодження майна: історичний аспект. *Форум права*. 2010. № 2. С. 46–56.
3. Бориславський Р. А. Диференціація кримінальної відповідальності за знищення або пошкодження майна за кримінальним правом України: дис. ... д-ра філософії: 081 «Право». Львів, 2020. 237 с.
4. Боярська З. І. Історія держави і права України: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2001. 280 с.
5. Власюк В. В. Кримінально-правове забезпечення охорони діяльності захисника чи представника особи з надання правової допомоги: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2020. 234 с.
6. Габуда А. С. Кримінально-правова характеристика складу опору особам, наділеним владними повноваженнями: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2012. 21 с.
7. Газдайка-Василишин І. Б. Некорисливі злочини проти власності: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2010. 202 с.
8. Землянська В. Кримінально-процесуальне законодавство часів Центральної Ради. *Право України*. 2001. № 12. С. 137–139.
9. Історія українського війська (від княжих часів до 20-х років ХХ ст.) / І. Крип'якевич, Б. Гнатевич, З. Стефанів та ін.; упоряд. Б. З. Якимович та ін. 4-е вид. Львів: Світ, 1992. 702 с.
10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
11. Кримінальний кодекс України: Проект № 1029 від 12.05.1998 р., підготовлений робочою групою Кабінету Міністрів України. Київ: Українська правнича фундація, 1994. 152 с.

12. Логвинський Г. В. Кримінально-правова характеристика посягання на захисника чи представника особи: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Одеса, 2021. 240 с.
13. Новаков О. С. Історико-соціальні витоки злочинності працівників правоохоронних органів у сфері службової діяльності. *Вісник ЛАВС МВС України ім. 10-річчя незалежності України*. Випуск 1. Луганськ: РВВ ЛАВС, 2003. С. 91–101.
14. Проект Кримінального кодексу України <https://newcriminalcode.org.ua/criminal-code-arhiv> (дата звернення 14.12.2024).
15. Шкробот Н. М. Історичний розвиток кримінальної відповідальності за ухилення від військової служби. *Митна справа*. 2011. № 3(75). Ч. 2. С. 136–143.

Vladyslav Kachkovskiy. Resistance to Representative Authorities or Other Authorized Persons In The History of Criminal Law of Ukraine

The article is devoted to the study of the issue of historical development criminal liability for resistance to a representative of the authorities or another to an authorized person on the example of Art. 342 of the Criminal Code of Ukraine, as well as an understanding of theoretical and practical problems related to its installation. The impossibility and inadmissibility of ignoring was established on the basis of own historical experience of law-making activity.

It has been proven that criminal liability for resistance against a representative authority or other authorized person was not foreseen, starting from the effective time criminal legislation of Kyivan Rus and lands that were formed after feudal fragmentation, legislation during the existence of the Galician of the Volyn Principality, the Lithuanian-Russian State and during their stay of Ukraine under the rule of the Polish-Lithuanian Commonwealth, during the period of the Cossack state and during the stay of Ukraine as part of the Austro-Hungarian Empire. It is argued that in the middle of the 19th century in the structure of the Provisions on criminal and correctional punishments.

In 1845, criminal liability for resisting a representative appeared for the first time authority or other authorized person. The presence of responsibility for resisting the representative of the authorities or another authorized person in the normative legal acts of the Ukrainian of an independent state, the legislation of the Ukrainian SSR and independent Ukraine to adoption of a new CC. These actions were foreseen in all current Criminal Laws codes in the forms of coercion, resistance, combined with murder representative of the authorities or inflicting serious bodily harm on him.

Attention is focused on the differentiation of responsibility in Criminal the Code of Ukraine of 1960 regarding various victims: a representative of the authorities or a representative of the public who protects public order, an employee militia, national militia or military serviceman when executed by them duties to protect public order. It was concluded that modern criminal legislation is characterized by the presence of art. 342 of the Criminal Code, which provides for liability for resistance to a representative of the authorities or another authorized person in Ukraine. Next to this, the active development of a new CC, which will be implemented, continues the best assets of the modern science of criminal law.

Keywords: *criminal offenses against the authority of bodies state authorities, local self-government bodies, citizens' associations and criminal offenses against journalists; resistance; government representative; law enforcement officer; state executor; private performer; a member of the public formation for the protection of public order and state border; serviceman; authorized person of the Fund guaranteeing deposits of individuals; another authorized person.*